

Säästev jäätmekäitlus: ELi meetmed

Kuidas käitlevad eurooplased kodumajapidamiste olmejäätmeid ning milliste meetmetega proovib EL keskkonnasõbralike vahendite kasutamist suurendada?

Igal aastal tekib ELis **2,1 miljardit tonni jäätmeid**. Jäätmete kogus ja nende käitlemise viis on ELi liikmesriikides väga erinev, kuid ringlusse võetud prügi osakaal on kasvanud.

EL on seadnud kindlad eesmärgid prügi ringlusse võtmise suurendamiseks ja prügi ladestamise vähendamiseks ning töötab välja pakendijäätmete eeskirju. Need meetmed aitavad ELil järkjärgult üle minna **ringmajanduse** mudelile.

Rohkem infot [ELi meetmest ringmajanduse saavutamiseks 2050. aastaks](#).

Jäätmekäitlustavad ELis

Jäätmekäitlustavad on ELi liikmesriikides erinevad. EL soovib suurendada toodete taaskasutust ja vähendada jäätmeteket nii palju kui võimalik. Kui see võimalik ei ole, eelistatakse ringlussevõttu, sh kompostimist, ja seejärel jäätmete kasutamist energiaallikana. Üks odavamaid, aga keskkonna ja inimeste tervise seisukohalt kõige kahjulikum lahendus on jäätmete ladestamine prügilasse.

Kuigi jäätmete kogus on kasvanud, on paranenud jäätmete käitlemine. Rohkem prügi võetakse ringlusse või kompostitakse ning väiksem osa ladestatakse prügilasse.

60%

olmejäätmetest tuleks ELi eesmärkide kohaselt 2030. aastaks taaskasutada või ringlusse võtta.

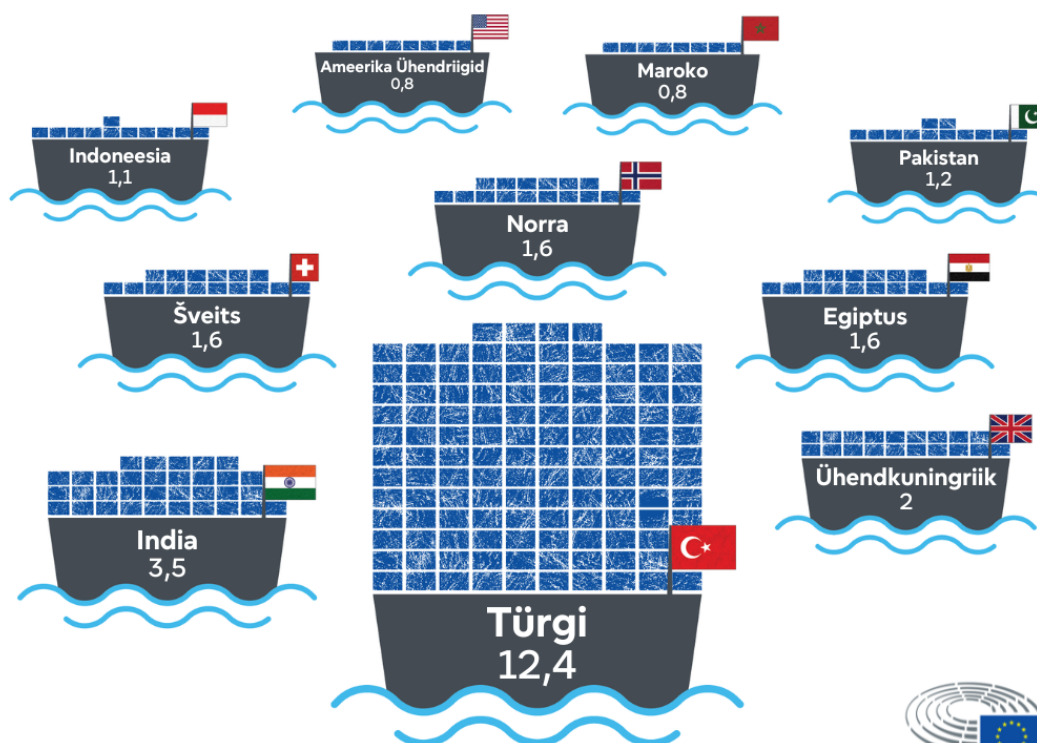
Prügi ladestamine ELi riikides

Kooskõlas ELi [prügiladirektiiviga](#) peavad ELi liikmesriigid vähendama prügilasse ladestatud olmejäätmete osakaalu 2035. aastaks 10%-le kõigist olmejäätmetest.

Jäätmete eksport väljapoole ELi

Jäätmete väljavedu EList

(miljonites tonnides)

Allikas: Eurostat [env_wastrdmp] · viimased andmed (2022)

EL ekspordib osa oma jäätmetest. 2022. aastal ulatus [ELi jäätmete eksport ELi mittekuuluvatesse riikidesse](#) 32,1 miljoni tonnini. See tähendab 3% langust võrreldes 2021. aastaga.

ELi jäätmete eksport koosneb peamiselt (55%) raudmetalli- ja värviliste metallide ning paberijäätmetest.

2022. aastal läks 39% ELi jäätmetest Türgi (12,44 miljonit tonni), järgnesid India (3,5 miljonit tonni), Ühendkuningriik (2 miljonit tonni), Šveits (1,6 miljonit tonni) ja Norra (1,6 miljonit tonni).

EL soovib võidelda ebaseadusliku ekspordi vastu ja tagada, et sihtriikides käideldaks jäätmeid

keskkonnahoidlikult. 2024. aasta veebruari täiskogul [kiitis parlament heaks rangemad jäätmesaadetise eeskirjad](#).

Euroopa Parlamendi töö ringmajanduse saavutamiseks

2022. aasta oktoobris kiitis parlament heaks uued [püsivaid orgaanilisi saasteaineid \(POS\) käsitlevad eeskirjad](#). Et vähendada ohtlike kemikaalide hulka jäätmetes ja tootmisprotsessides, kehtestatakse eeskirjadega rangemad piirangud, välditakse saasteainete ringlussevõttu ja keelustatakse teatud kemikaalid.

2021. aasta veebruaris võttis Euroopa Parlament vastu uue [ringmajanduse tegevuskava resolutsiooni](#), milles nõudis lisameetmeid saavutamaks süsinikuneutraalset, keskkonnasõbralikku ja mürgivaba ringmajandust 2050. aastaks. Lisameetmete hulka kuuluvad [rangemad taaskasutusreeglid ja siduvad 2030. aasta eesmärgid materjalide kasutamise ja tarbimise keskkonnamõju vähendamiseks](#).

2023. aasta novembri täiskogul [kinnitas parlament oma läbirääkimispositsiooni kogu ELi hõlmavate pakendieskirjade ajakohastamise asjus](#).

Rohkem teavet jäätmete kohta

- [Tekstiiltootmise ja -jätmete mõju](#)
- [Elektroonikaromud ELis: faktid ja arvud](#)
- [Plastijätmed ja ringlussevõtt ELis](#)
- [Pakendijätmete vähendamine: EL uuendab reegleid](#)
- [Toidujätmete vähendamine: ELi meetmed](#)

Lisateave

[Interaktiivne infograafik ringmajanduse kohta](#)